

Załącznik nr 1

ZASADY ORGANIZACJI RACHUNKOWOŚCI

1. Postanowienia ogólne

Podstawę prawną obowiązujących w GDDKiA zasad (polityki) rachunkowości stanowią w szczególności:

- 1) ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r. poz. 330, z późn. zm.);
- 2) ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.);
- 3) ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157 poz. 1241 z późn. zm.);
- 4) przepisy wykonawcze do ustaw wymienionych w pkt 1 – 3.

2. Ogólne zasady prowadzenia ksiąg rachunkowych

1. Księgi rachunkowe GDDKiA prowadzone są przy użyciu programów komputerowych odpowiednio:
 - 1) w siedzibie Centrali GDDKiA w Biurze Ekonomiczno – Finansowym;
 - 2) w siedzibach poszczególnych Oddziałów GDDKiA w Wydziałach Finansowo - Księgowych.
2. Rokiem obrotowym jest rok kalendarzowy, który rozpoczyna się w dniu 1 stycznia, a kończy 31 grudnia. Rokiem obrotowym jest rok budżetowy. Okresami sprawozdawczymi są poszczególne miesiące w roku obrotowym.
3. Księgi rachunkowe zamyka się i otwiera zgodnie z postanowieniami ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości z uwzględnieniem uregulowań zawartych w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości (Dz. U. z 2013 r. poz. 289 z późn. zm.) nie później niż do dnia 30 kwietnia następnego roku.
4. Księgi, o których mowa w ust. 3 zawierają wszystkie operacje gospodarcze wykonywane przez Centralę i Oddziały GDDKiA.
5. Okresy sprawozdawcze wchodzące w skład roku obrotowego w ramach sprawozdawczości finansowej i budżetowej, to:
 - 1) miesięczne;
 - 2) kwartalne;
 - 3) półroczne;
 - 4) roczne.
6. Zasada jest, iż w ciągu roku okresy sprawozdawcze zamykane są po sporządzeniu sprawozdań nie później niż do dnia 15 następnego miesiąca, po miesiącu kończącym dany okres sprawozdawczy.
7. Zasada określona w ust. 6 nie dotyczy wybranych kont pozabilansowych prowadzonych w Centrali GDDKiA. Pełne zamknięcie ksiąg za dany okres sprawozdawczy w Centrali

dokonywane jest po rozliczeniu kont pozabilansowych dotyczących wpłat dokonywanych z tytułu krajowego systemu poboru opłat (KSPO).

8. Dopuszcza się w szczególnie uzasadnionych przypadkach otwarcie danego okresu sprawozdawczego na pisemny wniosek zatwierdzony przez Głównego Księgowego (w systemie finansowo – księgowym SAP) lub przez Zastępcę Dyrektora ds. Ekonomiczno - Finansowych w Oddziale w posiadanych systemach.
9. W ciągu roku obrotowego sporządza się w Centrali i Oddziałach GDDKiA, na podstawie zapisów ksiąg rachunkowych, cząstkowe sprawozdania budżetowe i finansowe.

3. Ustalenia szczegółowe prowadzonej ewidencji księgowej

1. Księgi rachunkowe w Centrali oraz Oddziałach GDDKiA prowadzone są przy użyciu komputera.
2. Wykaz systemów informatycznych używanych przez poszczególne komórki, zawiera załącznik nr 4 do zarządzenia.
3. Szczegółowe informacje dotyczące wykazu struktury zbiorów danych tworzących księgi rachunkowe oraz wzajemnych powiązań na komputerowych nośnikach danych zawarte są w instrukcjach do poszczególnych programów.
4. Obowiązującym systemem w Centrali i Oddziale GDDKiA w Warszawie jest program finansowo – księgowy SAP.
5. Księgi rachunkowe obejmują zbiory zapisów księgowych, które tworzą:
 - 1) dziennik;
 - 2) księgę główną;
 - 3) księgi pomocnicze;
 - 4) zestawienia obrotów i sald księgi głównej oraz sald ksiąg pomocniczych.
6. Wszystkie zapisy księgowe powinny posiadać automatycznie nadane kolejne numery pozycji oraz pozwalać na ustalenie osoby odpowiedzialnej za treść zapisu.
7. Zapisy w księgach rachunkowych dokonuje się w powiązaniu ze sprawdzonymi i zatwierdzonymi dowodami księgowymi w sposób zapewniający ich trwałość, a obroty liczone są w sposób ciągły.
8. Księgi pomocnicze (konta analityczne) stanowią zapisy uszczegóławiające dla wybranych kont księgi głównej. W programie finansowo – księgowym SAP zapisy te dokonywane są automatycznie.
9. Konta pozabilansowe pełnią funkcję wyłącznie informacyjno – kontrolną. Zdarzenia na nich rejestrowane nie powodują zmian w składnikach aktywów i pasywów. Na kontach pozabilansowych obowiązuje zapis jednostronny . W systemie finansowo – księgowym SAP zapis ten dokonywany jest z kontami technicznymi 900*.
10. Podstawę zapisów w księgach rachunkowych stanowią dowody księgowe, określone w art. 20-22 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.
11. Ewidencja wykonania budżetu w układzie zadaniowym w Centrali i Oddziale GDDKiA Warszawa prowadzona jest na koncie pozabilansowym 990. Konta analityczne do wymienionych kont prowadzone są w układzie funkcje, zadania, podzadania i działania w podziale na budżet – wkład krajowy, środki europejskie. Ewidencja wykonania budżetu w układzie zadaniowym w pozostałych Oddziałach może być prowadzona na kontach księgi głównej (działania połączone z klasyfikacją paragrafową), a następnie na podstawie zapisów zbiorczych przenoszona na konta pozabilansowe w układzie funkcji, zadań, podzadań i działań. Zapisy na kontach ewidencji budżetu zadaniowego prowadzone są na koniec każdego okresu sprawozdawczego nie później niż na koniec każdego kwartału.
12. Ewidencja wydatków strukturalnych jest uwzględniona w ewidencji analitycznej prowadzonej do kont bilansowych lub w ewidencji pozabilansowej. Zapisy na koncie pozabilansowym (975) dokonuje się wg poszczególnych pozycji lub w okresach miesięcznych, kwartalnych, rocznych. Dopuszcza się prowadzenie na kontach analitycznych zapisów zbiorczych na koniec okresu sprawozdawczego.

Ob. Miwa

13. Zapisy w księgach rachunkowych dotyczące operacji związanych z krajowym systemem poboru opłat (KSPO) dokonywane są na podstawie odrębnych procedur opracowanych według ustaleń do umowy w sprawie krajowego poboru opłat.
 - a) koncepcja rozliczeń bankowych – nr dokumentu 40700010063;
 - b) koncepcja rozliczeń i płatności – nr dokumentu 40700010056;
 - c) strategia zarządzania majątkiem – nr dokumentu 40700010055;
 - d) Podręcznik Zintegrowanego Systemu Zarządzania – nr dokumentu 40700010005_v03.
14. W przypadku zniszczenia bądź zaginięcia dowodu księgowego, o którym mowa w ust. 10, wprowadzenie zapisu dokonuje się na podstawie duplikatu dowodu księgowego.
15. Z uwagi na czystość obrotów kont, wszelkie zwroty nadpłat oraz korekty i storna ewidencjonowane są zapisem czerwonym. Dotyczy to wszystkich kont bilansowych i pozabilansowych
16. Dowody księgowe zewnętrzne obce z datą operacji gospodarczej z poprzednich miesięcy wpływające po kontroli merytorycznej do Biura Ekonomiczno – Finansowego lub Wydziałów Finansowo - Księgowych w Oddziałach do 2-go roboczego dnia danego miesiąca, ujmowane są w księgach jako zobowiązanie poprzedniego miesiąca, a po 2-gim dniu jako zobowiązanie bieżącego miesiąca. Podstawę ujęcia stanowi akceptacja dysponenta środków, dokonanie kontroli formalno – rachunkowej oraz akceptacja Głównego Księgowego i Kierownika jednostki. Decyzje przyznające rezerwy środków finansowych Unii Europejskiej ujmowane w sprawozdaniu Rb-28 UE księgowane są do dnia 10 następnego miesiąca. Powyższe obowiązuje dla dowodów księgowych dotyczących zdarzeń z poprzedniego okresu.
17. Uregulowania określone w ust. 16 nie dotyczą zamknięcia roku obrotowego, gdzie wszystkie dowody dotyczące danego okresu (roku obrotowego) ujmowane są w księgach niezależnie od daty wpływu, jeżeli nastąpiło to przed sporządzeniem sprawozdania rocznego, nie później jednak niż do końca lutego następnego roku obrotowego.
18. Przy prowadzeniu ksiąg rachunkowych przy użyciu systemu finansowo – księgowego SAP w okresach od 1 do 12 dokonuje się księgowania bieżących, dotyczących danego roku obrotowego. W okresie 13 dokonuje się przeksięgowania rocznych do bilansu np. przeksięgowanie rozliczenia z Oddziałami dochodów i wydatków budżetowych, naliczenie różnic kursowych . W okresie 14 dokonywane są przegrupowania rozrachunków do bilansu. W okresie 16 dokonywane jest tylko przeniesienie kont wynikowych na wynik finansowy.
19. Dowody wystawiane przez GDDKiA księgowane są pod datą ich wystawienia z zastrzeżeniem pkt. 17.
20. W przypadku wydania decyzji administracyjnych, od których nie służy odwołanie w administracyjnym toku postępowania lub wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy - datą ich księgowania jest data, w której decyzja staje się ostateczna.
21. W przypadku wpłaty przez dłużnika należności cywilno – prawnej bez wskazania tytułu wpłaty, kolejność pokrywania należności określają odrębne procedury.
22. Płatności dokonywane za pośrednictwem Narodowego Banku Polskiego z rachunków dochodów i wydatków budżetowych oraz rachunków pomocniczych realizowane są przy wykorzystaniu bankowości elektronicznej – system VideoTEL.
23. Płatności dokonywane za pośrednictwem Banku Gospodarstwa Krajowego realizowane są przy wykorzystaniu bankowości elektronicznej obowiązującej w tym banku.
24. Realizacja dyspozycji pieniężnych w GDDKiA następuje przy zastosowaniu obrotu bezgotówkowego. Obrót gotówkowy ograniczony jest do niezbędnego minimum i dotyczy wyłącznie wydatków bieżących – głównie rozliczeń z pracownikami. Stan, przychody i rozchody gotówki ujmowane są na bieżąco w raportach kasowych.
25. Raporty kasowe sporządzane są w okresach miesięcznych tj. od 1 do ostatniego dnia kalendarzowego miesiąca (osobno dla każdej waluty).

Handwritten signature in blue ink.

26. Dopuszcza się sporządzanie raportów kasowych w Centrali i Oddziałach GDDKiA w okresach krótszych niż określone w ust. 25.
27. Gwarancje bankowe oraz zabezpieczenia w formie bezgotówkowej składane przez kontrahentów wykazywane są w ewidencji pozabilansowej.
28. W przypadku otrzymania dowodu, co do którego komórka merytoryczna wydaje dyspozycję o częściowej zapłacie przyjmuje się, iż na pieczęcie „Zatwierdzono do zapłaty” wpisuje się kwotę zaakceptowaną przez komórkę merytoryczną. Kwota niezapłacona pozostaje na wydzielonym koncie rozrachunkowym (241) - do czasu wyjaśnienia.
29. Przy ustalaniu kwalifikacji wydatków dotyczących zakupu rzeczowych składników majątku trwałego i obrotowego koszty przesyłki kwalifikujemy zgodnie z zasadami wyceny wyżej wymienionego majątku i stanowi on wydatek paragrafu określonego dla zakupu.
30. Na koniec każdego okresu sprawozdawczego sporządza się wydruki zestawienia obrotów i sald kont księgi głównej oraz co najmniej na dzień zamknięcia ksiąg rachunkowych sporządza się wydruki zestawienia sald wszystkich kont ksiąg pomocniczych. Za rok obrotowy zestawienie obrotów i sald drukujemy nie później niż do 85 dnia po dniu bilansowym. Dziennik drukowany jest nie później, niż na koniec roku obrotowego.
31. Równoznaczne z wydrukiem jest przeniesienie zapisów treści ksiąg rachunkowych na inny komputerowy nośnik danych, zapewniający trwałość zapisów informacji, przez czas wymagany dla przechowywania ksiąg rachunkowych.

4. Metody wyceny aktywów i pasywów

Metody wyceny aktywów i pasywów, określa załącznik nr 3 do niniejszego zarządzenia.

5. Zakładowy plan kont

1. Plan kont (syntetycznych) obowiązujący w Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad w Warszawie, określa załącznik nr 5 do zarządzenia.
2. Dopuszcza się w ciągu roku obrotowego rozszerzenie zakresu kont analitycznych w Centrali i Oddziałach GDDKiA.

6. Sprawozdania budżetowe i finansowe

1. Sprawozdania budżetowe sporządzane są na podstawie prowadzonych ksiąg rachunkowych, odrębnie przez każdą komórkę tj. Centralę i poszczególne Oddziały GDDKiA. Sprawozdanie zbiorcze sporządzane jest na podstawie sprawozdań jednostkowych.
2. Sprawozdania budżetowe i finansowe sporządza się w języku polskim i w walucie polskiej. Dane liczbowe wykazuje się w złotych i groszach. Jeżeli przepisy szczególne stanowią inaczej, zaokrąglenia dokonuje się tylko w sprawozdaniu zbiorczym.
3. Na dzień zamknięcia ksiąg rachunkowych sporządza się sprawozdania finansowe:
 - 1) bilans;
 - 2) rachunek zysków i strat;
 - 3) zestawienie zmian w funduszu jednostki;oraz sprawozdania pomocnicze:
 - 4) o ruchu i stanie środków trwałych;
 - 5) o środkach Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych;
 - 6) zestawienie środków zgromadzonych na rachunkach bankowych;
 - 7) informacji dotyczącej wzajemnych rozliczeń
4. Bilanse pomocnicze za dany rok obrotowy Oddziały składają do Centrali GDDKiA w terminie do dnia 15 marca następnego roku kalendarzowego.

26. M. K.

5. Sprawozdania finansowe GDDKiA, sporządza się w Centrali na podstawie wszystkich bilansów pomocniczych, o których mowa w ust. 3, po uwzględnieniu wzajemnych rozliczeń wewnętrznych w terminie do dnia 31 marca następnego roku kalendarzowego.
6. Ustala się, że dla rzetelnego i jasnego przedstawienia sytuacji majątkowej oraz wyniku finansowego GDDKiA, jako kwoty istotne traktuje się te kwoty, które przekraczają 0,001% sumy bilansowej GDDKiA roku poprzedniego.
7. Pominięcia lub nieprawidłowości w sprawozdaniach jednostki, które miały miejsce w poprzednim okresie, bądź też w kilku wcześniejszych okresach, będące wynikiem nieuwzględnienia, błędnego uwzględnienia zdarzenia gospodarczego lub wynikających z pomyłek arytmetycznych, które nie przekraczają wartości określonej w pkt. 6 nie wymagają korekty sprawozdań finansowych.

7. System ochrony danych

System ochrony danych i zbiorów dla Centrali GDDKiA i Oddziału w Warszawie, określa załącznik nr 9 do niniejszego zarządzenia.

Zastępca Dyrektora
Biura Ekonomiczno-Finansowego
Główny księgowy

Katarzyna Gnyp

p.o. GENERALNY DYREKTOR
DRÓG KRAJOWYCH I AUTOSTRAD

mgr inż. Ewa Tomala-Borucka